

Kijów, 10.07.2014

Terrorystyci zamordowali Vladimira Rybaka. Deputowany Gorłowskiej Rady Obwodowej przed śmiercią był torturowany

Terrorystyci na wschodzie Ukrainy porwali, a później brutalnie zamordowali deputowanego Gorłowskiej Rady Miejskiej, aktywistę Euromajdanu Vladimira Rybaka. Radny zajmował aktywne proukraińskie stanowisko, za co został zabity. W porwanie radnego zamieszani są funkcjonariusze gorłowskiej milicji, którzy przeszli na stronę uzbrojonych bojowników. O wyjaśnienie okoliczności porwania i śmierci Vladimira Rybaka zabiega jego żona Elena.

Porwanie Vladimira Rybaka (lat 42) miało miejsce 17.04.2014 podczas mitingu zwolenników tak zwanej „Donieckiej Republiki Ludowej” (DRL)¹ przy budynku rady miejskiej Gorłówki (w obwodzie Donieckim). Radny próbował zerwać flagę samozwańczej republiki z budynku rady miejskiej, po czym został porwany przez nieznanych sprawców. Kilka dni później, 19.04.2014, na brzegu rzeki Toreć w pobliżu Słowiańska w obwodzie donieckim zostały odkryte ciała dwóch mężczyzn ze śladami okrutnych tortur (ciała miały rozprute brzuchy i liczne obrażenia, do pleców były przywiązane worki z piaskiem). Zgodnie z ekspertyzą przyczyną śmierci obu mężczyzn były „skojarzone obrażenia ciała wskutek tortur, a następnie utopienie żywych jeszcze, nieprzytomnych poszkodowanych”. Tożsamość zamordowanych udało się zidentyfikować dopiero po kilku dniach. Jak się okazało, jednym z nich był Vladimir Rybak. Drugi zabity to Yuri Popravko (lat 19), student Politechniki Kijowskiej (KPI), kilka dni wcześniej porwany przez bojowników w pobliżu Słowiańska².

Ciała Vladimira Rybaka i Jurija Popravko

Zdjęcie: <http://www.volynpost.com/news/31791-separatysty-zakatuvaly-19-richnogo-studenta-foto>

¹ DRL została uznana w Ukrainie za organizację terrorystyczną

² <http://www.unian.ua/society/911794-student-tilo-yakogo-znayshli-u-richtsi-na-donechchini-navchavsya-v-kpi-rektor.html>

Próby porwania Vladimira Rybaka były podejmowane kilkakrotnie

Poczynając od kwietnia 2014 roku w Gorłówce, tak jak i w innych dużych miastach obwodu donieckiego i ługańskiego, zaczęły aktywizować się ruchy „separatystyczne” (prorosyjskie). Nierzadko na prorosyjskich mitingach przy budynku administracji miasta zbierało się ponad 5 tysięcy ludzi. Proukraińskie stanowisko zajmował deputowany do rady miasta z ramienia partii Batkiwszczyna Vladimir Rybak. Występował on aktywnie w obronie integralności Ukrainy i niejednokrotnie zarzucał władzom miejskim i organom ścigania wspieranie nastrojów separatystycznych w Gorłówce³.

Z powodu swojego aktywnego proukraińskiego stanowiska Vladimira Rybaka wkrótce zaczęli prześladować zwolennicy DRL. W okresie od 13.04.2014 do 17.04.2014 podjęto kilka prób porwania go:

- **13.04.2014** Vladimir Rybak przedostał się do budynku Rady Miasta, gdzie mer miasta **Evgeny Klep** i około 70 zwolenników DRL z organizatorem prorosyjskich mitingów **Eleną Yaroshevskoi** na czele⁴ podpisywali jakąś umowę. Rybak, będąc tego świadkiem, wzywał do zaprzestania bezprawnych działań. Jak podaje Elena Rybak, wdowa po Vladimirze, informację tę przekazał jej aktywista (jego nazwisko nie jest ujawniane ze względów bezpieczeństwa), który był w radzie miasta Gorłówki razem z Vladimirem. Aktywista został telefonicznie uprzedzony o pojawieniu się w pobliżu budynku rady miejskiej samochodu z uzbrojonymi terrorystami. Vladimirowi Rybakowi i jego koledze udało się wyjść tylnym wyjściem. Elena Rybak, żona Vladimira, przypuszcza, że bojownicy zamierzali wówczas porwać jej męża.
- **14.04.2014** miał miejsce zbrojny szturm terrorystów na budynek Gorłowskiego miejskiego urzędu spraw wewnętrznych⁵. Vladimir Rybak, który był wśród osób ochraniających budynek, nie miał broni. Jak później opowiedział Vladimir żonie, w tym dniu podjęto drugą nieudaną próbę porwania go, która zakończyła się fiaskiem dzięki interwencji opozycyjnych deputowanych do rady miasta.
- **15.04.2014** było szykowane kolejne porwanie, o czym Elena Rybak dowiedziała się później z relacji aktywisty, który był razem z Vladimirem⁶. 16.04.2014 Vladimir Rybak udzielił wywiadów portalom Gorlovka.ua oraz Espresso TV, w których oskarżył mera Gorłówki Evgenya Klepa o poddanie miasta prorosyjskim grupom terrorystycznym, przyczynienie się do zamieszek i udział w układach korupcyjnych, wezwał też deputowanych do wspólnego oporu wobec działań mera⁷.
- **17.04.2014** Vladimir Rybak razem z innymi aktywistami udał się na prorosyjski miting, żeby wyrazić wsparcie dla idei zjednoczonej Ukrainy. Vladimir próbował ściągnąć z budynku rady miasta flagę DRL i powiesić zamiast niej flagę Ukrainy, ale radnego odepchnęli brutalnie zwolennicy DRL⁸. Wkrótce potem Vladimir został porwany.

³ <http://ura.dn.ua/23.04.2014/155518.html>

⁴ <http://gorlovka.ua/News/Article/5971>

⁵ <http://www.radiosvoboda.org/content/%D1%88%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BC%D0%BE%D0%BC-%D0%BC%D1%96%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96%D1%97-%D0%B2-%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BB%D1%96%D0%B2%D1%86%D1%96-%D0%BA%D0%B5%D1%80%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%B2-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA--%D0%B7%D0%BC%D1%96/25332554.html>

⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=olz6io2T7o0>

⁷ <http://ura.dn.ua/23.04.2014/155518.html>

⁸ http://censor.net.ua/video_news/281627/kak_pohischali_gorlovskogo_deputata_vladimira_rybaka_video

Wyjaśnianie okoliczności porwania i zabójstwa Vladimira Rybaka: w sprawę zamieszani są obywatele Federacji Rosyjskiej oraz funkcjonariusze gorłowskiej milicji

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Ukrainy oświadcza, że w zabójstwo Vladimira Rybaka i Yuria Popravko zamieszani są przedstawiciele grupy terrorystycznej pod przywództwem **Viacheslava Ponomareva**⁹, który przez pewien czas był samodzielnym merem miasta Słowiańsk (w obwodzie donieckim)¹⁰. Według informacji Służby Bezpieczeństwa Ukrainy rozkaz likwidacji Vladimira Rybaka wydał podpułkownik rezerwy Głównego Zarządu Wywiadowczego Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej **Igor Bezler** (pseudonim „Bes”). W organizację zabójstwa Vladimira Rybaka zamieszany jest jeszcze jeden Rosjanin – **Igor Girkin** (pseudonim „Strelkov”). Igor Girkin jest jednym z przywódców samodzielnego Donieckiej Republiki Ludowej, a w chwili zabójstwa Vladimira Rybaka kierował on ugrupowaniami terrorystycznymi w Słowiańsku. Wcześniej był jednym z przywódców separatystów na Krymie. Ponadto według Służby Bezpieczeństwa Ukrainy Igor Strelkov wchodził w skład grupy snajperów na Placu Niepodległości w Kijowie kiedy strzelano do protestujących¹¹.

24.04.2014 Służba Bezpieczeństwa Ukrainy ujawniła nagranie rozmów telefonicznych Igora Strelkova, Igora Bezlera i samodzielnego mera Słowiańska Viacheslava Ponomareva. Z nagrania wynika, że to właśnie Ponomarev zajął się ukryciem zwłok Vladimira Rybaka¹².

Sprawą porwania i zabójstwa Vladimira Rybaka powinna zajmować się milicja Gorłówki, ale miasto znajduje się pod kontrolą terrorystów. Milicja również przeszła na ich stronę, dlatego w sprawie nie jest prowadzone śledztwo. W związku z tym wyjaśnianiem okoliczności śmierci Vladimira Rybaka zajmuje się jego żona Elena Rybak. Udało jej się dowiedzieć, że milicja być może również była zamieszana w porwanie jej męża. Według informacji posiadanych przez Elenę przez pewien czas Vladimir przetrzymywany był w piwnicy Gorłowskiego urzędu spraw wewnętrznych (USW). Dowiedziała się ona także, że pierwotny protokół, który został sporządzony przez milicję w związku z porwaniem Vladimira Rybaka, jest sfałszowany – podane są w nim nieprawdziwe dane. Elenie udało się uzyskać te informacje od byłych współpracowników Vladimira (Vladimir Rybak pracował dawniej w wydziale karnym Rejonowego wydziału Ministerstwa Spraw Wewnętrznych miasta Gorłówka).

Według informacji Służby Bezpieczeństwa Ukrainy gorłowska milicja rzeczywiście ma związek z porwaniem Vladimira Rybaka. Według SBU 17.04.2014 Igor Bezler rozkazał komendantowi gorłowskiej milicji Aleksandrowi Szulzhenko „unieszkodliwić” Vladimira Rybaka¹³.

Najwidoczniej porwaniem radnego zajmowali się funkcjonariusze gorłowskiej milicji razem z prorosyjskimi bojownikami. Wkrótce po porwaniu Vladimir Rybak został wywiziony do Słowiańska, gdzie zamordowali go przedstawiciele ugrupowania terrorystycznego Viacheslava Ponomareva.

23.04.2014 Elena Rybak zmuszona była na własną rękę pojechać do Słowiańska, gdzie w miejskiej kostnicy trzymane było ciało jej męża. Miejscowe organy ścigania proponowały jej przeprowadzenie „identyfikacji zwłok wyłącznie na podstawie fotografii”. Elena odmówiła, chciała bowiem wiedzieć, co dokładnie stało się z Vladimirem. Po usilnych staraniach i negocjacjach z pracownikami kostnicy w Słowiańsku żonie V. Rybaka dano możliwość odebrania ciała męża. Miasto znajdowało się wówczas pod kontrolą prorosyjskich bojowników. W związku z ogromnym zagrożeniem dla życia Eleny w przypadku rozpoznania jej przez terrorystów, ciało Vladimira było wywożone jako niezidentyfikowane.

O szczególnym zainteresowaniu terrorystów sprawą Rybaka świadczy fakt, że w godzinę po przekazaniu dokumentów o przyczynie śmierci radnego jego żonie bojownicy przesłuchali biegłego medycyny

⁹ Viacheslav Ponomarev – samodzielnym merem miasta Słowiańsk w obwodzie donieckim, przywódca miejscowych separatystów. Według niepotwierdzonych informacji Ponomariow jest weteranem wojny w Afganistanie, przez pewien czas zajmował się budownictwem.

¹⁰ <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1032444>

¹¹ <http://www.5.ua/ukrajina/item/381961-sbu-pro-podrobytsi-vykradennia-ta-vbyyvstva-deputata-rybaka>

¹² <https://www.youtube.com/watch?v=sA8Co1Sglgs>

¹³ <http://www.5.ua/ukrajina/item/381961-sbu-pro-podrobytsi-vykradennia-ta-vbyyvstva-deputata-rybaka>

sądowej, który przeprowadzał ekspertyzę, głównego lekarza kostnicy i śledczego. Żądano od nich wystawienia nowego zaświadczenia o przyczynach zgonu Vladimira Rybaka z inną diagnozą.

24.04.2014 odbył się pogrzeb Vladimira Rybaka. Po pogrzebie byli współpracownicy Vladimira (ich nazwiska nie są ujawniane ze względów bezpieczeństwa) obiecali Elenie pomoc w poszukiwaniu winnych porwania i zabójstwa jej męża. Prowadzący śledztwo wezwali do siebie na przesłuchanie jednego ze zwolenników DRL (jego nazwisko nie zostało podane), licząc na to, że dowiedzą się od niego szczegółów porwania radnego. Po tym przesłuchaniu do śledczych zadzwonił jeden z przywódców terrorystów, oficer rosyjskiego wywiadu Igor Bezler. Zażądał, żeby śledczy przyszli do niego na komisariat milicji (tam znajdował się sztab terrorystów), obiecując przy tym, że nic im nie będzie grozić. Dwóch milicjantów poszło na komendę milicji. Tam zatrzymano ich i wsadzono do piwnicy, która była zalana krwią, co może świadczyć o tym, że w piwnicy przeprowadzano tortury i być może wcześniej był tam przetrzymywany Vladimir Rybak. Kiedy milicjantów wypuszczono, po zagrożeniu im odwetem, jeden z nich spotkał się z Eleną Rybak i oświadczył, że nie mogą kontynuować dochodzenia i zmuszeni są wyjechać z miasta i wywieźć z niego rodziny.

Elena Rybak wraz ze swymi dziećmi również ze względów bezpieczeństwa zmuszona była opuścić Gorówkę.

Pokazowe rozprawienie się z Vladimirem Rybakiem i Jurim Popravko zostało przeprowadzone ze szczególnym okrucieństwem, aby zastraszyć proukraińskich aktywistów na wschodzie kraju i nie dopuścić do ich aktywnych protestów przeciwko działaniom terrorystów.

Istnieją podstawy, by twierdzić, że w porwanie Vladimira Rybaka zamieszani są funkcjonariusze gorłowskiej milicji, którzy przeszli na stronę tak zwanej „Donieckiej Republiki Ludowej” i współpracują z grupami terrorystycznymi. Sytuacja zintegrowania milicji i terrorystów jest charakterystyczna dla miast kontrolowanych przez uzbrojonych bojowników.

W zabójstwo Vladimira Rybaka i Juria Popravko zamieszani są przywódcy terrorystów, obywatele Rosji, Igor Bezler i Igor Girkin, którzy są oficerami Głównego Zarządu Wywiadowczego Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych Federacji Rosyjskiej. Tym samym Rosja ponosi odpowiedzialność za działania terrorystów na wschodzie Ukrainy. Wspierając i finansując działalność terrorystów na terenie Ukrainy Rosja narusza Międzynarodową Konwencję o zwalczaniu finansowania terroryzmu¹⁴ oraz Międzynarodową Konwencję przeciwko braniu zakładników¹⁵.

Fundacja Otwarty Dialog wzywa Służbę Bezpieczeństwa Ukrainy do poczynienia wszelkich kroków mających na celu jak najszybsze wyjaśnienie okoliczności porwania i zabójstwa Vladimira Rybaka i Juria Popravko oraz do pociągnięcia do odpowiedzialności wszystkich winnych.

Wzywamy również społeczność międzynarodową do wprowadzenia nowych sankcji przeciwko Federacji Rosyjskiej, która wspiera działania terrorystów na wchodzie Ukrainy.

W celu otrzymania bardziej szczegółowych informacji, prosimy Państwa o kontakt:

Anastasiia Chornohorska - anastasiia.chornohorska@odfoundation.eu

Lyudmyla Kozlovska – lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

Fundacja “Otwarty Dialog”

¹⁴ http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/terfin.shtml

¹⁵ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/382/41/IMG/NR038241.pdf?OpenElement>